

نویسنده: میلین گودمن «Melvin Goodman».
منبع و تاریخ نشر: گلوبال ریسرچ «2025-04-29».
برگردان: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل».

مارکو روبیو و مرگ دیپلماسی

Marco Rubio and the Death of Diplomacy

مارکو روبیو قبل از عزیمت از پاریس، فرانسه، ۱۸ آوریل ۲۰۲۵ با مطبوعات صحبت می‌کند. عکس رسمی وزارت امور خارجه از فردی اورت.

هیچ مقامی در کابینه مهم‌تر یا معتبرتر از وزیر امور خارجه نیست. اولین وزرا شامل چهره‌های برجسته‌ای مانند توماس جفرسون، جان مارشال، جیمز مدیسون، جیمز مونرو،

جان کوئینسی آدامز و هنری کلی بودند. همه آنها رئیس جمهور شدند یا تقریباً به ریاست جمهوری رسیدند. در دوران معاصر، وزرای امور خارجه شامل هنری استیمسون، جورج مارشال، دین آچسون، هنری کیسینجر، کالین پاول و جان کری بودند. وزرای امور خارجه جدیدتر از شایستگی یا موفقیت کمتری برخوردار بوده‌اند (رکس تیلرسون، مایک پمپئو)، اما هیچ کس رقت انگیزتر از وزیر امور خارجه فعلی، مارکو روبریو، نبوده است که درصد روز اول ریاست جمهوری ترامپ، هم کشور، هم وزارت امور خارجه و به ویژه هم خودش را شرمند کرده است.

روبریو وزارت امور خارجه را عملاً بی‌اهمیت کرده و هیچ نقشی در مذاکرات کلیدی مربوط به جنگ بین روسیه و اوکراین و همچنین بین اسرائیل و فلسطینیان ایفا نکرده است. روبریو در مذاکرات حساس بین ایالات متحده و ایران برای احیای توافق هسته‌ای ایران شرکت نمی‌کند. همه این امور توسط یک میلیارد دلار توسعه‌دهنده املاک و مستغلات، استیو ویتکوف، انجام می‌شود که هیچ تجربه یا دانشی در برخورد با هیچ یک از این مسائل ندارد. اما ویتکوف ۲ میلیارد دلار ثروت دارد و احتمالاً ترامپ احساس کرده است که عقد قراردادهای املاک و مستغلات، آموزش خوبی برای تدوین توافقات پیچیده بین‌المللی است. ویتکوف در چند ماه گذشته چهار بار با ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه، ملاقات کرده است، اما بمباران روسیه علیه کیف، پایتخت اوکراین، در این دوره تنها افزایش یافته است. ما اطلاعات بسیار کمی در مورد تجربیات ویتکوف در این جلسات داریم، اما می‌دانیم که ترامپ به اشتباه معتقد است که پوتین «امتیازات» کلیدی داده است. به گفته ترامپ، اولین امتیاز این است که پوتین «جنگ را متوقف خواهد کرد». امتیاز دوم حتی خنده دارتر است: پوتین موافقت کرده است که «کل کشور را نگیرد». حتی قبل از مذاکرات پوتین و ویتکوف، ترامپ از خواسته‌های کلیدی پوتین حمایت کرد: «کریمه با روسیه خواهد ماند» و اوکراین «هرگز نمی‌تواند به ناتو بپیوندد».

پس از آخرین مذاکرات بین پوتین و ویتکوف در هفته گذشته، یوری اوشاکوف، مشاور اصلی سیاست خارجی پوتین، از این جلسه به دلیل «اجازه دادن به روسیه و ایالات متحده برای نزدیک تر کردن مواضع خود، نه تنها در مورد اوکراین، بلکه در مورد تعدادی دیگر از مسائل بین‌المللی» تمجید کرد. ترامپ صرفاً گفت که شنیده است ویتکوف و پوتین «جلسه بسیار خوبی» داشته‌اند، اما نتوانسته مستقیماً با فرستاده خود صحبت کند. در مورد سایر مسائل جهانی، ترامپ به دروغ ادعا کرد که «200 معامله اقتصادی» را منعقد کرده است و مذاکرات در مورد مسائل تجاری و تعرفه‌ای بین چین و ایالات متحده آغاز شده است، که پکن رسماً آن را تکذیب کرد.

حتی قبل از اینکه ویتکوف آپارتمان 6 میلیارد دلاری خود را در ساحل میامی ترک کند و به کاخ سفید برسد، روبریو از قبل تخریب وزارت امور خارجه و همچنین پروژه‌های مهم بشردوستانه و زیرساختی آژانس توسعه بین‌المللی (AID) را که در سراسر جهان بسیار مهم بودند، آغاز کرده بود. سمت معاون وزیر در امور امنیت غیرنظامی، دموکراسی و حقوق بشر حذف خواهد شد. دفتر عدالت کیفری جهانی که جنایات جنگی و عملیات‌های

منازعات را برای جلوگیری از جنگ بررسی می‌کند، تعطیل خواهد شد. ۴۲ سال تجربه بوروکراتیک من به من می‌گوید که ادغام یک دفتر کوچک تر در یک دفتر بزرگ تر - کاری که روبیو انجام می‌دهد - اساساً به معنای منابع و پهنای باند کمتر و پایان حافظه نهادی است.

حذف AID (کمک) توسط ایلان ماسک نمونه خوبی از آسیبی است که روبیو به ارث برده و حتی گسترش داده است. قبل از روی کار آمدن دولت ترامپ، 10000 کارمند AID وجود داشت؛ اکنون 10 کارمند تمام وقت به وزارت امور خارجه منتقل شده‌اند. همانطور که حذف آژانس کنترل و خلع سلاح تسلیحات توسط رئیس جمهور بیل کلینتون در سال 1999، توانایی‌های ایالات متحده را برای مشارکت در توافقات اساسی کنترل تسلیحات تضعیف کرد، حذف AID به این معنی است که دیگر یک دفتر کمک‌های بشردوستانه مستقل وجود نخواهد داشت. زلزله اخیر در جنوب شرقی آسیا باعث شد روسیه و چین مأموریت‌های بشردوستانه‌ای را به میانمار و تایلند اعزام کنند. ایالات متحده سه متخصص بشردوستانه را به میانمار فرستاد که پس از ورودشان متوجه شد ندکه دیگر شغلی در وزارت امور خارجه ندارند. این نمونه‌ای از چیزی است که به فروپاشی تلاش‌های دیپلماتیک ایالات متحده در صد روز اول ترامپ تبدیل شده است.

روبیو خود وزارتخانه را به شدت تضعیف کرده است، چیزی که رسانه‌های جریان اصلی با حسن تعبیر از آن به عنوان "خانه تکانی" یاد کردند. این به اصطلاح «تغییر و تحول» شامل کاهش بودجه این وزارتخانه به نصف، از ۵۶ میلیارد دلار به ۲۸ میلیارد دلار بود. بودجه وزارت امور خارجه حدود ۵٪ از بودجه پنتاگون است. روبیو همچنین به نقش این وزارتخانه در برنامه‌های حقوق بشر، نظارت بر جنایات جنگی و تقویت نهادهای دموکراتیک در خارج از کشور پایان داد. روبیو به عنوان سناتور از حامیان بزرگ این برنامه‌ها بود، اما به عنوان دستیار دونالد ترامپ، گفت که برای مقابله با «دهه‌ها تورم و بوروکراسی» و ریشه‌کن کردن «ایدئولوژی سیاسی رادیکال» ریشه‌دار، به این وزارتخانه آمده است. روبیو به عنوان بخشی از احترام خود به ترامپ، دفتری را که بر مبارزه با اطلاعات نادرست از روسیه، چین و ایران متمرکز بود، منحل کرد.

وقتی روبیو به عنوان وزیر امور خارجه انتخاب شد، بلافاصله مواضع خود را در مورد مسائل کلیدی تغییر داد تا خود را با دیدگاه‌های دونالد ترامپ همسو کند. روبیو پیوسته از تلاش‌های اوکراین برای دفاع از خود در برابر یک دشمن قدرتمندتر تمجید کرده بود، اما در ماه فوریه گفت: «باور اینکه اوکراینی‌ها ارتش روسیه را کاملاً در هم می‌شکنند، اغراق‌آمیز است.» روبیو پیش از این تأکید کرده بود که ما باید به اوکراین کمک کنیم «تا غیرقابل اعتماد به نظر نرسیم و اعتبارمان تضعیف نشود.» با این حال، پس از تأیید، او افزود که ما باید «این کار را به گونه‌ای انجام دهیم که ما را تضعیف نکند.» روبیو افزود که دخالت ایالات متحده در دفاع از خود اوکراین «حواس‌پرتی پرهزینه‌ای از تلاش‌ها برای مهار چین» است.

ترامپ و روبیو مسئول دادن آزادی عمل بیشتر به نخست وزیر اسرائیل، نتانیاهو،

برای انجام حملات نسل‌کشی علیه فلسطینیان هستند. آنها اظهار می‌کنند که حملات اسرائیل با «روشن‌بینی و عدالت» انجام می‌شود تا اطمینان حاصل شود که سازمان تروریستی حماس هرگز «مردم اسرائیل را دوباره تهدید نکند». روبیو با تمام محدودیت‌های کمک نظامی به اسرائیل و همچنین با محدودیت‌های اعمال شده بر اقدامات افراطی شهرکنشینان یهودی در کرانه باختری مخالف است. دیگر هیچ بحثی در وزارت امور خارجه در مورد راه حل دو کشوری در خاورمیانه یا هر نوع راه حل دیگری وجود ندارد.

طرح اولیه روبیو تعطیلی کل دفتر امور آفریقا را خواستار شده بود، اما سازمان اطلاعات مرکزی با مداخله در کاخ سفید، لابی کرد تا این تصمیم را لغو کند. آیا روبیو نمی‌داند که پایتخت‌های آفریقایی مکان‌های اصلی برای جذب سرمایه‌های خارجی هستند؟ همچنین، بدون سفارتخانه‌ها یا کنسولگری‌ها در آفریقا، برای سیاست‌تقریباً غیرممکن است که مأموران خود را در پایتخت‌های آفریقایی مستقر کنند.

ارتباط مستقیم کمی بین ترامپ و روبیو وجود دارد و مطمئناً هیچ علاقه‌ای بین این دو نفر از بین نرفته است. آنها در انتخابات مقدماتی ریاست جمهوری 2016 به عنوان رقیب با هم درگیر شدند. روبیو ترامپ را "یک کلاهبردار خطرناک" نامید: ترامپ روبیو را "یک فرد کاملاً بی‌عرضه" نامید. هر دو مرد درست می‌گفتند... و هر دو مسئول کاهش نفوذ ایالات متحده در دیپلماسی جهانی هستند.

سطری چند در مورد نویسنده این مقاله:

وین ای. گودمن، عضو ارشد مرکز سیاست بین‌الملل و استاد حکومت در دانشگاه جانز هاپکینز است. گودمن، تحلیلگر سابق سیا، نویسنده کتاب‌های «شکست اطلاعات: افول و سقوط سیا» و «ناامنی ملی: هزینه نظامی‌گری آمریکا» و «یک افشاگر در سیا» است. جدیدترین کتاب‌های او «قتل عام آمریکایی: جنگ‌های دونالد ترامپ» (انتشارات اوپوس، ۲۰۱۹) و «مهار دولت امنیت ملی» (انتشارات اوپوس، ۲۰۲۱) هستند. گودمن ستون‌نویس امنیت ملی برای کونتر پانچ است.

----- **با تقدیم احترامات «2025-05-27»**

